

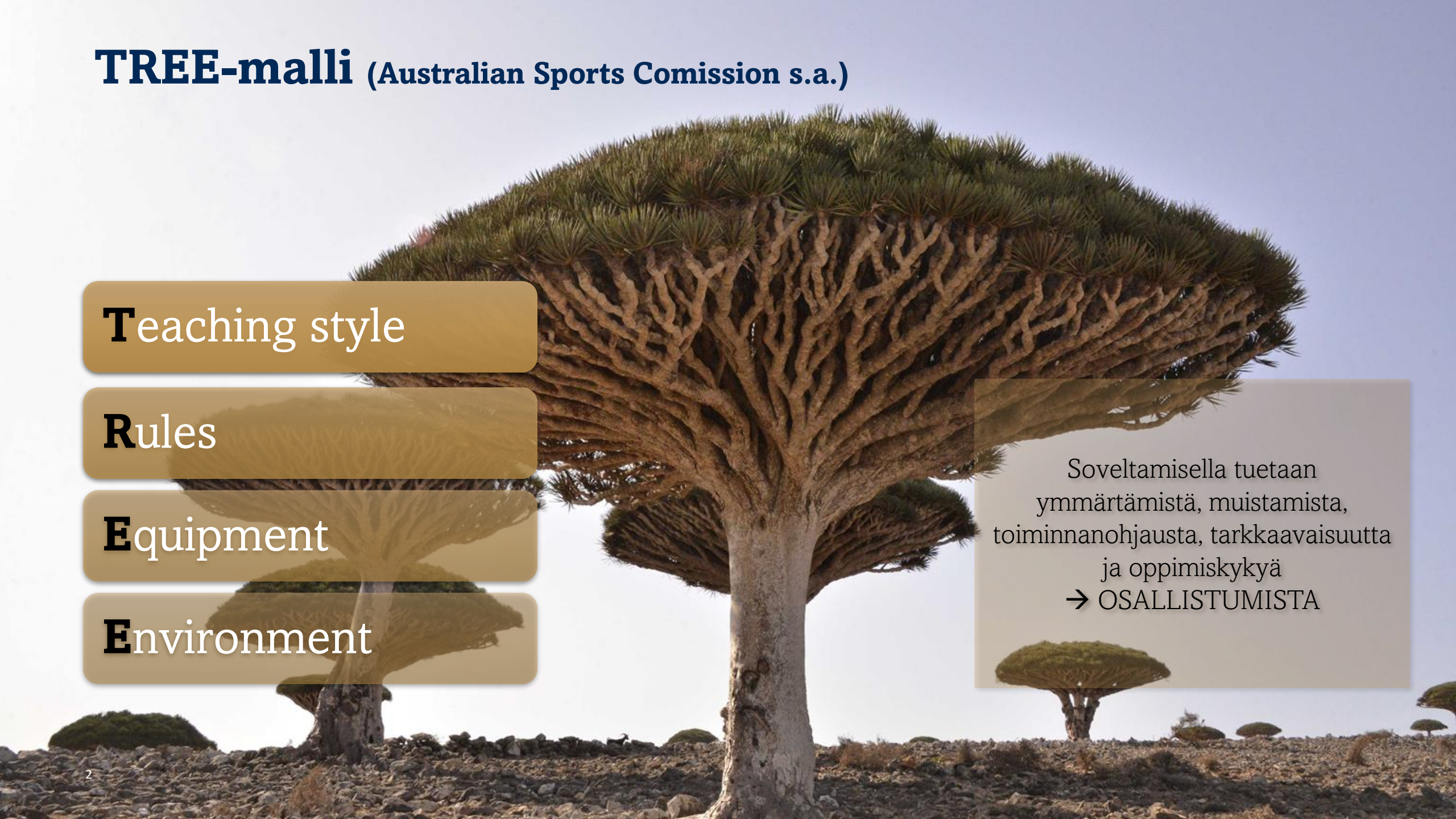
TREE-malli

*LitM, yliopistonopettajat:
Vilma Pikkupeura-Riikilä &
Anni Pohjanvirta*

2025

TREE-malli (Australian Sports Commission s.a.)

Teaching style

Rules

Equipment

Environment

Soveltamisella tuetaan
ymmärtämistä, muistamista,
toiminnanohjausta, tarkkaavaisuutta
ja oppimiskykyä
→ OSALLISTUMISTA

TREE-malli

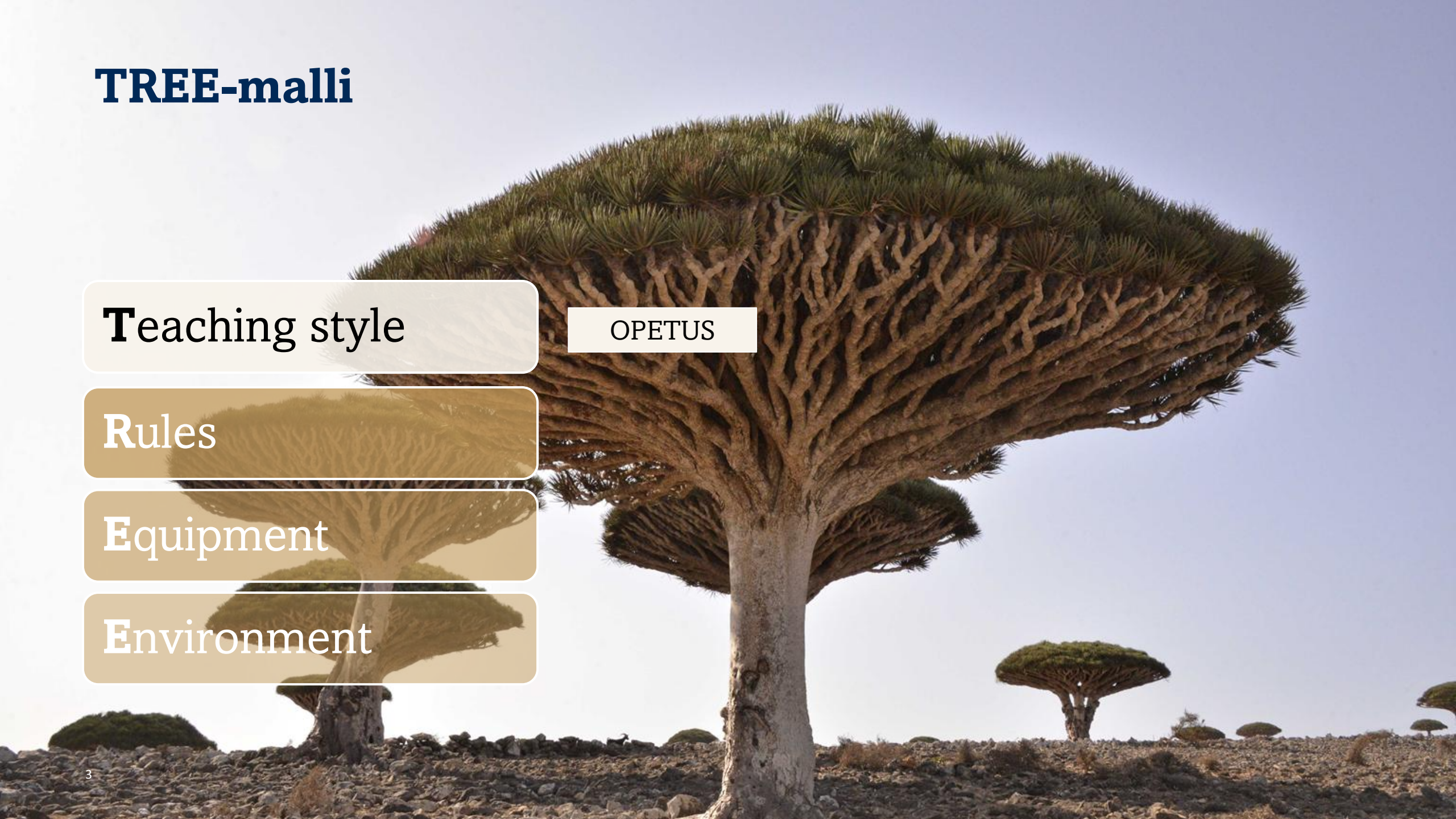
Teaching style

OPETUS

Rules

Equipment

Environment

Opetus / Ohjaus / Valmennus

Monikanavaisuus

näyttö, selitys, rytmitys,
kuva, manuaalinen ohjaus

Harjoituksen rakenne

Palaute

Turvallisuus

Toistoja

1. Alkupiiri

2. Alkulämmittely

3. Yksilöharjoitus

4. Drilli yhdessä

5. Peli

6. Loppupiiri

Huom! Numerointi

Esimerkki kuvitetusta treenikerrasta

Kuvat: papunet

1. Kuljeta

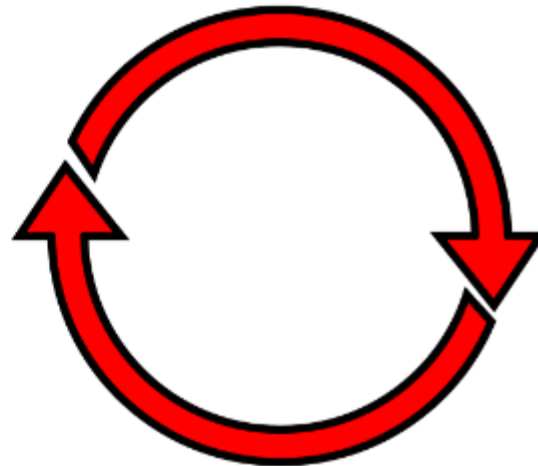
2. Syötä

3. Tee maali

4. Tee uudestaan

Esimerkki yhdestä kuvitetusta harjoitteesta

Kuvat: papunet

Opetus / Ohjaus / Valmennus

Monikanavaisuus

näyttö, selitys, rytmitys,
kuva, manuaalinen ohjaus

Harjoituksen rakenne

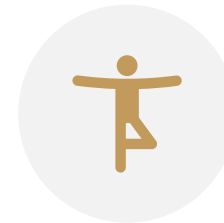
tuttu ja turvallinen, pala
kerrallaan

Palaute

Turvallisuus

Toistoja

Esimerkki harjoituksen toistuvasta rakenteesta

1. Alkupiiri (**toistuva**)
2. Alkulämmittely (opetellaan muutama erilainen, joita pyöritetään **toistuvasti**)
3. Tavoitteiden mukainen yksilöharjoitus
4. Tavoitteiden mukainen pari- tai ryhmäharjoitus
5. Peli tai leikki (mahdollisesti sellainen, jossa hyödynnetään aiemmin harjoiteltua)
6. Loppupiiri (**toistuva**, rauhoittuminen/ kertaus)

3-5 voivat vaihdella, mutta niissäkin voisi ryhmittelyidean pitää samana, jotta lapsen on helpompi mukautua tulevaan.

Opetus / Ohjaus / Valmennus

Monikanavaisuus

näyttö, selitys, rytmitys,
kuva, manuaalinen ohjaus

Harjoituksen rakenne

tuttu ja turvallinen, pala
kerrallaan

Palaute

positiivisesti ja
kannustaen, ydinasioihin
keskittyen

Turvallisuus

Toistoja

Palaute

Palautetta voi myös antaa liikaa ja liian usein. Anna ensin harjoitella muutama toisto, ja sitten voi taas sanoa uuden palautteen tai muistuttaa edellisestä.

- Kehu ja kehitä

*"Hyvä Matti, tosi hienosti onnistuit potkaisemaan sisäsyryllä! (kehu)
Keskity ensi kerralla siihen, että saat tukijalan vielä pallon viereen." (kerro, mitä voi tehdä vielä paremmin)*

- Keskity yhteen asiaan kerrallaan
- Mikäli kyseessä on lapsi, asetu lapsen tasolle palautetta antaessa
- Kiitä

"Kiitos, kun kuuntelit/ istuit alas/ annoit toiselle puheenvuoron.."

Opetus / Ohjaus / Valmennus

Monikanavaisuus

näyttö, selitys, rytmitys,
kuva, manuaalinen ohjaus

Harjoituksen rakenne

tuttu ja turvallinen, pala
kerrallaan.

Palaute

positiivisesti ja
kannustaen, ydinasioihin
keskittyen

Turvallisuus

yhteiset pelisäännöt,
käytettävissä oleva tila,
välineet, ohjaajien määrä,
vaaratilanteisiin puuttuminen

Toistoja

Turvallisuus: yhteiset pelisäännöt

- Luo yhteiset pelisäännöt yhdessä harrastajien kanssa
 - Max 5 muistettavaa sääntöä
 - Vältä "Ei"-alkuisia sääntöjä
"Ei kosketa välineisiin ilman lupaa." vs.
"Kosketaan välineisiin vasta, kun opettaja antaa luvan."
- Yhdessä luotuihin pelisääntöihin on helpompi palata

Huolehdi myös ns. "tyhjän ajan" täyttämisestä, esim. juomatauon jälkeen mihin tulla tai mitä tehdä. Mieluummin fyysistä tekemistä kuin istuskelua.

Turvallisuus: puuttuminen 🔒

- Valitse taistelusi
 - Tiedosta millaiseen käytökseen/toimintaan on tarpeellista puuttua
 - Mieti häiritseekö toiminta vain sinua?
- **Opi tuntemaan oppilaat/harrastajat**
 - **opi ennakoimaan**
- Vaarallisissa tilanteissa täytyy puuttua heti. Perustele myös miksi näin ei saa toimia.
 - Ohjaa rauhalliseen paikkaan (istumaan) ennen keskustelua
 - Opetta, että tilanteesta saa poistua/mennä rauhoittumaan, kun tuntuu, että pinna kiristyy/ väsyttää tms.

Opetus / Ohjaus / Valmennus

Monikanavaisuus

näyttö, selitys, rytmitys,
kuva, manuaalinen ohjaus

Harjoituksen rakenne

tuttu ja turvallinen, pala
kerrallaan

Palaute

positiivisesti ja
kannustaen, ydinasioihin
keskittyen

Turvallisuus

yhteiset pelisäännöt,
käytettävissä oleva tila,
välineet, ohjaajien määrä,
vaaratilanteisiin puuttuminen

Toistoja

runsaasti ja mielekkäästi
toistuvat rakenteet,
riittävän simppelit
kokonaisuudet

Toistoja

Usein vähemmän on enemmän – vähemmän harjoitteita, enemmän toistoja

Pilko uusia taitoja pienempiin osiin (motoriset haasteet)

Rytmitä toimintaa

- Mukaan myös levon hetkiä ja rauhallisia pelejä
- Vältä kuitenkin pitkiä taukoja toiminnan keskellä → ns. tyhjät hetket

Mene itse mukaan toimintaan!

TREE-malli

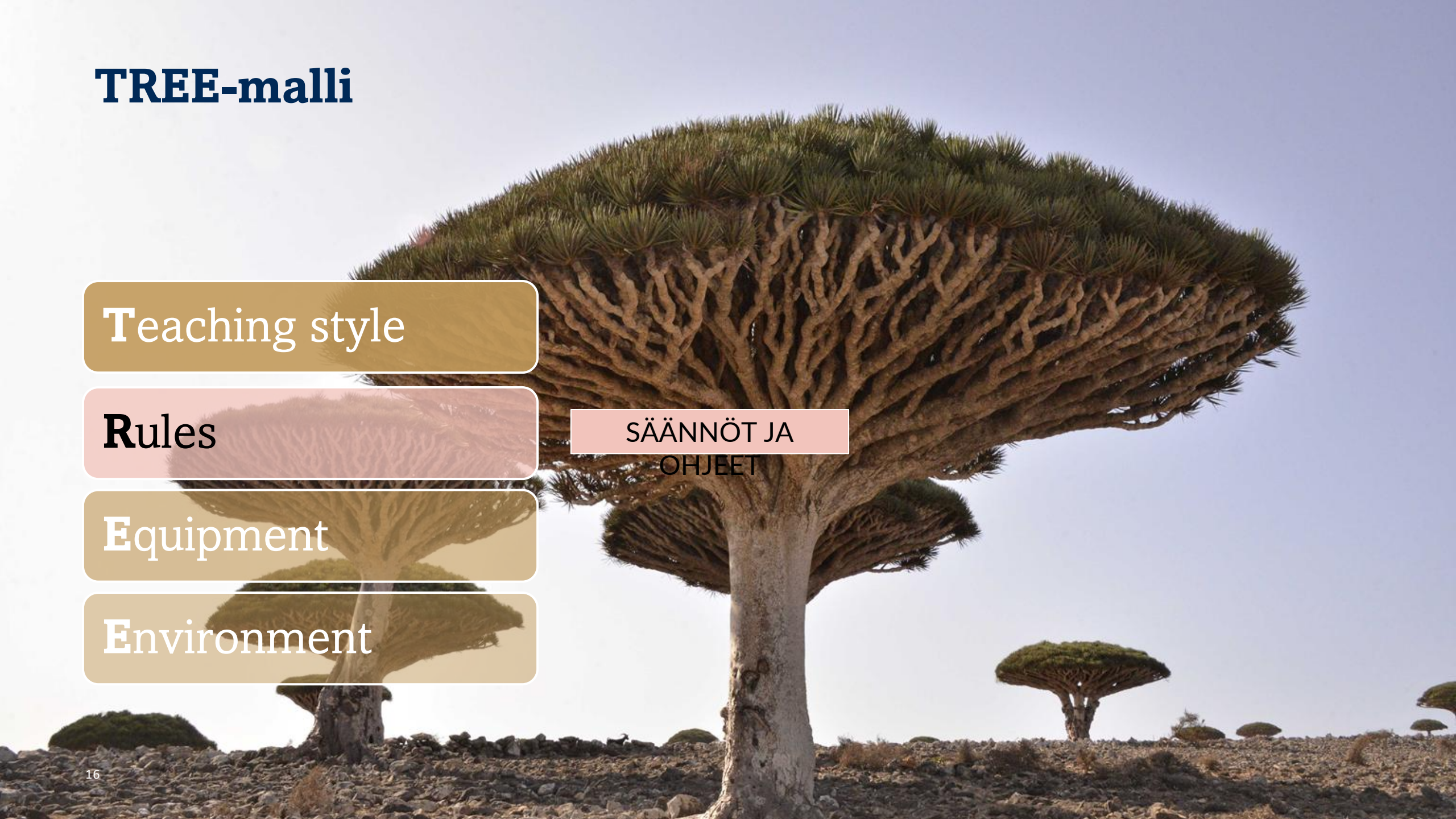
Teaching style

Rules

SÄÄNNÖT JA
OHJEET

Equipment

Environment

Säännöt ja ohjeet

Muokkaa alkuperäisen
pelin ohjeita vastaamaan
osallistujien tarpeita ja
kykyjä

Mikä on harjoitteen
tavoite? Toteutuuko se
soveltamisen jälkeenkin?

Struktuurit tilan, ajan,
tekemisen jäsentämisen
keinoina

Esimerkkejä ohjeiden/sääntöjen strukturoinnista

- **Aika/ kesto**
 - yksi kierros
 - tiimalasi, timer, munakello
 - 10 toistoa
 - musiikin ajan liikkuminen
- **Paikka/ tila**
 - matot, nuolet
 - kartiot, värit
 - penkit
- **Selkeät ohjeet**
 - sanallinen
 - kuvallinen
 - kirjoitettu
 - näyttö

TREE-malli

Teaching style

Rules

Equipment

Environment

VÄILINEET JA
VARUSTEET

Välineet ja varusteet

© 1993 Universal Uclick Inc. Universal Uclick Inc. Universal Uclick Inc.

Sopiva väline →

Onnistuminen →

Mielekkyyys →

Toistot →

Oppiminen

TREE-malli

Teaching style

Rules

Equipment

Environment

TILA JA YMPÄRISTÖ

Tila ja ympäristö

Ympäristön ylimääräiset
ärsykkeet mahdollisimman
minimiin

- Pyri siihen, että kulloinenkin tehtävä olisi tilassa sillä hetkellä kaikista mielenkiintoisinta (myös ohjeistus)
- Huomioi oma sijoittuminen (valot, tuulen suunta)

Huomioi etäisyydet ja
siirtymiin vaadittava aika

- Riittävä tila kunkin tehtävän tekemiseen
- Jouhevat siirtymät (apua pohjapiirrokselta)

Tehtäväpistetyöskentely

- Antaa mahdollisuuden keskittyä pienellä porukalla, tai jopa yksin yhteen asiana kerrallaan

Tilan esteettömyys

- Esteettömyydestä ei ole haittaa kenellekään – se edistää kaikkien osallistumista!

Huomioi turvallisuus

- Onko tehtäväpisteillä toimiminen turvallista itsenäisesti?

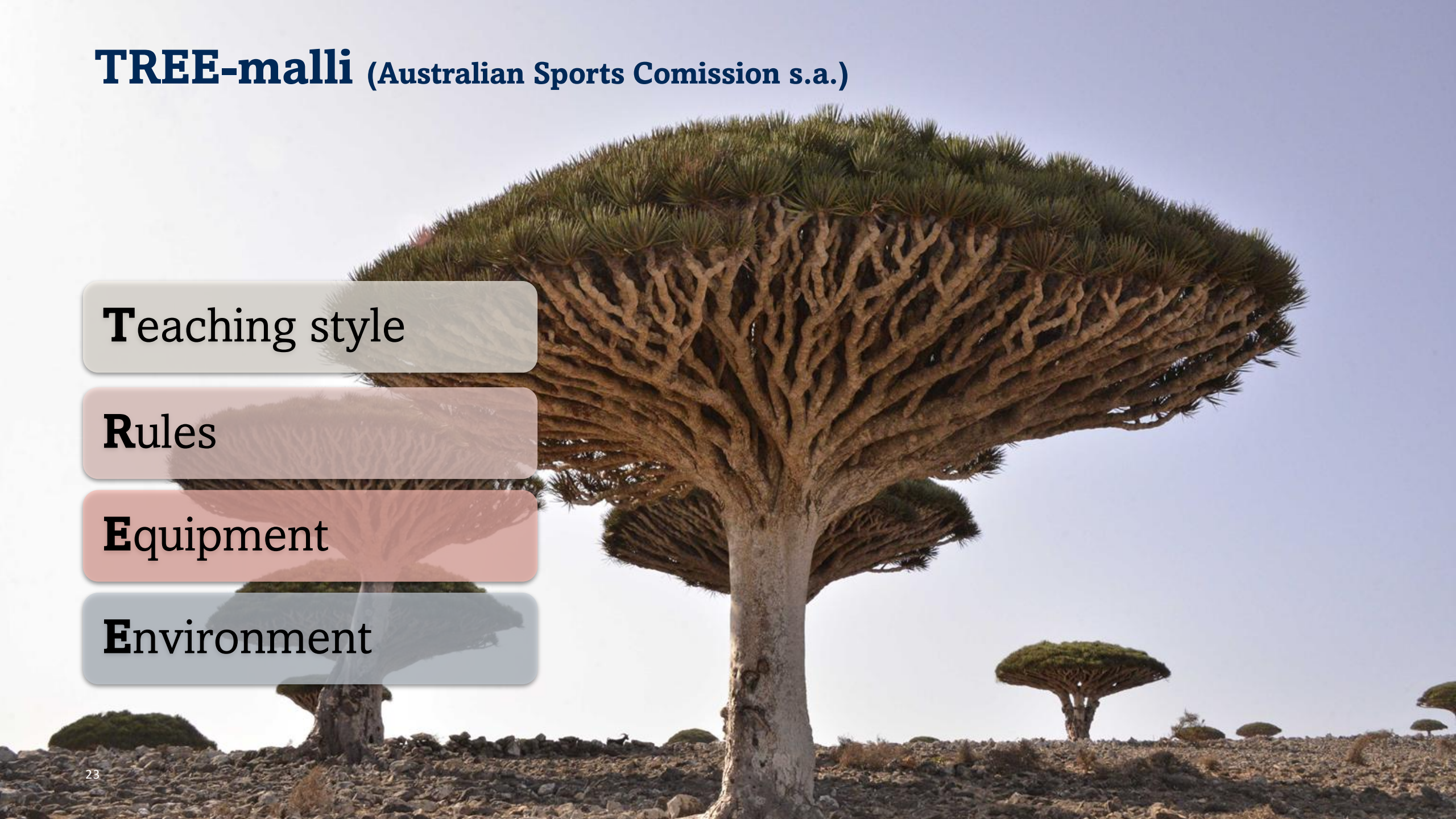
TREE-malli (Australian Sports Comission s.a.)

Teaching style

Rules

Equipment

Environment

Lähteet

- **Alanko, R., Remahl, V. & Saari, A. 2004.** Ota minut mukaan. Erityistukea tarvitseva lapsi leikki- ja liikuntaryhmässä. Opas. Viitattu 15.9.2023. Saatavilla: https://www.paralympia.fi/images/ota_minut_mukaan_2004.pdf.
- **Australian Sports Commission s.a.** Sports Ability. Using TREE. Viitattu 15.9.2023. Saatavilla: https://www.sportaus.gov.au/sports_ability/using_tree.
- **Valteri 2019.** Iloon yli esteiden ideapankki avattu. Verkkosivu. Viitattu 15.9.2023. Saatavilla: <https://www.valteri.fi/iloon-yli-esteiden-ideapankki-avattu/>.